

1.0 1.0beta 2.0 3.0 4.0

Inga Grīnfelde, Latvijas Nacionālā bibliotēka
2007. gada 8. augustā

Tīmeklis 2.0 (Web 2.0)

▶ Tehnoloģijas

- ▶ vienkārši lietojama, parasti brīvi pieejama programmatūra, kas neprasa dziļas IT zināšanas
- ▶ mazi, savstarpēji savietojami programmatūras gabaliņi, veco monolīto aplikāciju vietā
- ▶ Multimediju saturs

▶ Kultūra

- ▶ Sadarbība, satikšanās ar domubiedriem (Draugiem.lv)
- ▶ Ērtības (te un tagad) (Skype, Podcasts)
- ▶ “Bara inteligences” princips ([Dari Pats](http://DariPats), Yedda)
- ▶ Uzticēšanās un pašregulācija (Wikipedia)
 - ▶ Personīga rakstura informācijas uzkrāšanās
- ▶ Neprasi atļauju, bet ceri uz piedošanu (BitTorrents)
- ▶ Saturu var radīt jebkurš (Patiesi, Zariņš)
- ▶ Pastāvīgas ir tikai izmaiņas (Youtube)

Tīmeklis 2.0 [2]

Saturs

- ▶ Raksti
- ▶ Tīmekļa vietnes
- ▶ Video faili
- ▶ Blogi
- ▶ Audio faili
- ▶ Forumi

Organizācija

- ▶ Folksonomija
 - ▶ Pēc vērtības (del.icio.us)
 - ▶ Pēc tēmas (LibraryThing)

Google fenomens

The image shows a screenshot of the Google homepage from around 2005. At the top left is the Google logo. To its right are navigation links for 'Web', 'Images', 'Video', 'News', and 'Maps', followed by a 'more »' link. Below these is a search bar with the text 'Search the Web'. A horizontal line separates the search area from the 'More Google products' section. This section is divided into several columns of product links, each with an icon and a brief description. The products are categorized into 'Search', 'Explore and innovate', 'Communicate, show & share', and 'Go mobile'. The 'Search' column includes Alerts, Blog Search, Book Search, Catalogs, Checkout, Desktop, Directory, Earth, Finance, iGoogle, Images, Maps, News (with 'archive search' as a new feature), Notebook (new), Patent Search (new), and Product Search. The 'Explore and innovate' column includes Code, Co-op (with 'Custom Search Engine' as a new feature), and Labs. The 'Communicate, show & share' column includes Blogger, Calendar, Docs & Spreadsheets, Gmail, Groups, Orkut, Picasa, SketchUp, Talk, Translate, and YouTube (with 'Watch, upload and share videos' as a new feature). The 'Go mobile' section is partially visible at the bottom.

Google Web Images Video News Maps more »
Search the Web

More Google products

Search

- [Alerts](#)
Get email updates on the topics of your choice
- [Blog Search](#)
Find blogs on your favorite topics
- [Book Search](#)
Search the full text of books
- [Catalogs](#)
Search and browse mail-order catalogs
- [Checkout](#)
Complete online purchases more quickly and securely
- [Desktop](#)
Search and personalize your computer
- [Directory](#)
Browse the web by topic
- [Earth](#)
Explore the world from your computer
- [Finance](#)
Business info, news, and interactive charts
- [iGoogle](#)
Add news, games and more to the Google homepage
- [Images](#)
Search for images on the web
- [Maps](#)
View maps and get directions
- [News](#) - now with [archive search](#)^{New!}
Search thousands of news stories
- [Notebook](#)^{New!}
Clip and collect information as you surf the web
- [Patent Search](#)^{New!}
Search the full text of US Patents
- [Product Search](#)
Search for stuff to buy

Explore and innovate

- [Code](#)
Download APIs and open source code
- [Co-op](#) - now with [Custom Search Engine](#)^{New!}
Contribute your expertise and customize the web search experience
- [Labs](#)
Explore Google's technology playground

Communicate, show & share

- [Blogger](#)
Share your life online with a blog -- it's fast, easy, and free
- [Calendar](#)
Organize your schedule and share events with friends
- [Docs & Spreadsheets](#)
Create and share your projects online and access them from anywhere
- [Gmail](#)
Fast, searchable email with less spam
- [Groups](#)
Create mailing lists and discussion groups
- [Orkut](#)
Meet new people and stay in touch with friends
- [Picasa](#)
Find, edit and share your photos
- [SketchUp](#)
Build 3D models quickly and easily
- [Talk](#)
IM and call your friends through your computer
- [Translate](#)
View web pages in other languages
- [YouTube](#)^{New!}
Watch, upload and share videos

Go mobile

-
- ▶ **Paradigmas maiņa**
 - ▶ Lietotājs ir visur (ne tikai bibliotēkas telpās)
 - ▶ Bibliotēkai ir jādodas pie lietotāja
 - ▶ **Prasa pārmaiņas organizācijā**
 - ▶ Personāls: pieņemt darbā uzzīņu bibliotekāru vai programmētāju?
 - ▶ Budžets: iegādāties enciklopēdiju vai programmatūru/ārpakalpojumu?
 - ▶ Saturs: lietotāju veidotais (neautoritatīvais) saturs
 - ▶ IT nodaļas nozīmes pieaugums
 - ▶ IT personālam jāiemācās strādāt komandā, kas bieži vien nav tā stiprā puse
-

Bibliotēka 2.0 [2]

B1	B2
Slēgtie fondi	Brīvpieejas fondi
Krājumu attīstība	Lietotāju ieteikumi
Strukturēta integrēta bibliotēku sistēma	Lietotāju marķēti ieraksti
Pakalpojumi bibliotēkas telpās	Globāli pakalpojumi
Aplūkojams katalogs	Amazon tipa komentāri
Drukāts bibliotēkas biļetens	Komandas veidots blogs
Vienkāršība=neprasmīgi lietotāji	Vienkāršība=gudras sistēmas
Ierobežots pakalpojumu klāsts	Plašs pakalpojumu klāsts
Monolīta programmatūra	Uz moduļiem balstīta programmatūra
Uzsvars uz lietotāju atvešanu uz bibliotēku	Uzsvars uz lietotāju atrašanu
Uzsvars uz ILS veidošanu	Uzsvars uz lietotāju pakalpojumiem

Bibliotēka 2.0 [3]

▶ Ar ko sākt?

- ▶ Pašmācība (<http://www.43things.com/person/hblowers>)
- ▶ Veiksmes stāsti ([Amazon.com](#), [Retrevo](#))
- ▶ Eksperimenti un testēšana
- ▶ Dažas, bet izmantotas lietas
 - ▶ Uzziņu čats ([Ask Now](#))
 - ▶ Direktora jeb projektu blogs ([Ann Arbor Library](#), [Blogger](#))
 - ▶ RSS jaunumu serviss

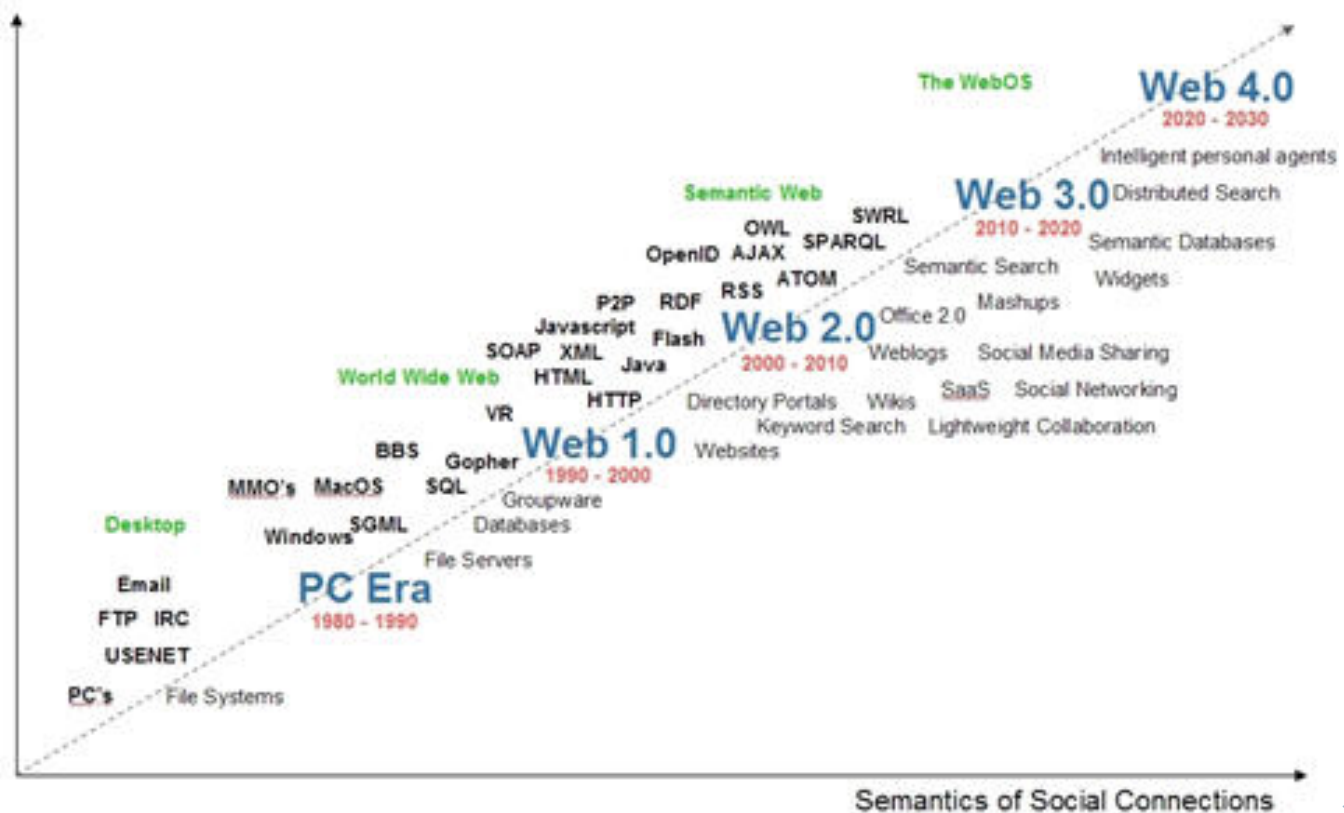
Tīmeklis 3.0

- ▶ Semantiskais jeb inteligentais tīkls
 - ▶ Mašīnlasāmas instrukcijas
 - ▶ Plašs metadatu pielietojums
 - ▶ Marķieri (Paris Hilton – persona, nevis Paris Hilton – viesnīca Parīzē, μF)
 - ▶ Ontoloģijas (kafejnīca ir vieta)
 - ▶ Dabiskās valodas jeb konteksta analīze (Krišjāņa Barona četrpadsmit)
 - ▶ [Joost TV](#)
 - ▶ [Polar Rose](#)
 - ▶ [Like.com](#)
 - ▶ [BlueOrganizer](#)

Tīmeklis 4.0

- ▶ Intelīgentie “aģenti”
- ▶ Vairāk kontekstuālas informācijas, mazāk privātās dzīves

Paldies par uzmanību!

inga.grinfelde@lnb.lv

